

Kỹ thuật trồng rau bầu đất dây

Bầu đất dây hay còn gọi là Kim thất, Rau lúi, Rau bầu đất, Dây chua lè, Đái dầm, Thiên Hắc địa hồng. Tên khoa học *Gynura procumbens* (Lour) Merr, Họ Cúc – Asteraceae.

1. Đặc điểm hình thái và sinh thái

- Cây thảo mọc bò và hơi leo, dài 2-3m. Thân mọng nước, phân nhiều cánh. Lá mọc cách, phiến lá hình trứng, thuôn, giòn, xanh lợt ở mặt dưới, hơi tía ở mặt trên và xanh ở các gân, dài 4-12cm, rộng 2-6cm, khía răng cưa ở mép không đều; cuống dài cỡ 1cm. Thân và cuống hơi tía. Cụm hoa ở ngọn cây, gồm nhiều đầu màu tía, các hoa trong đầu hoa hình ống, màu vàng da cam. Quả bế có ba cạnh, mang một mào lông trắng ở đỉnh.

- Cây ra hoa kết quả vào mùa xuân-hè.

- Nơi sống: Vern rừng, ven đồi, nơi ẩm, vách đá, bãi hoang ven suối.

- Phân bố: Phổ biến khắp Việt Nam nhất là ở các tỉnh miền núi. Ngoài ra còn có ở Trung Quốc, Lào và Campuchia, Ấn Độ, Indônêxia, Thái Lan, Philippin.

2. Kỹ thuật gây trồng

Bắt đầu chủ yếu trồng từ cây hom cành hoặc thân.

- Chọn hom: Hom được lấy từ thân cây mẹ 3 tháng tuổi trở lên. lấy từ đoạn gốc đến hết phần bánh tẻ của thân. Hạn chế lấy phần ngọn quá non vì khả năng thành công của hom rất kém do hiện tượng thối gốc hom.

- Cắt hom: Dùng dao hoặc kéo sắc để cắt hom, tránh làm giập hoặc trầy xước hom. Hom được cắt từ thân có chiều dài hom từ 10-20cm và ít nhất trên mỗi hom có từ 3-5 mắt lá, tia bớt lá trên hom, chừa khoảng 1/3 lá. Hom cắt buổi nào đem trồng hay giâm vào luống ươm buổi đó.

Trong điều kiện thời tiết chưa thuận lợi hay lượng hom còn ít cần nhân thêm, nên đem giâm vào luống ươm. Luống ươm bằng các ảm với độ ẩm vừa phải, tốt nhất có mái che nắng mưa, có hệ thống phun sương tự động để duy trì độ ẩm. Dùng que nhọn chọc lỗ sâu 3-5cm cắm hom vào ém chặt đất vào gốc hom. Sau khi giâm khoảng 10-15 ngày hom giâm bắt đầu có rễ, tiến hành đem trồng. Nếu điều kiện thời tiết thuận lợi cũng có thể đem hom vừa cắt xong trồng vào luống trồng nhưng phải đảm bảo độ che bóng thích hợp và thường xuyên giữ ẩm cho hom giâm, bằng cách tưới ít nhất 3lần/ngày cho tới khi hom ra rễ ổn định.

a. Thời vụ

Có thể trồng quanh năm, tốt nhất là đầu mùa xuân.

b. Đất trồng

Bầu đất là một loại cây tương đối dễ trồng thích hợp trên nhiều loại đất khác nhau, nhưng tốt nhất vẫn là đất thịt nhẹ hay cát pha, nhiều mùn, giàu dinh dưỡng, thoát nước tốt. Đất được cày cuốc sẵn cho ải khoảng 15-30 ngày trước khi trồng. Sau đó đánh nhỏ, bón phân và lên luống trồng.

c. Bón phân (Bón lót – lượng phân tính cho 1.000m²)

+ Phân chuồng hoai 1,5- 2 tấn.

+ Phân super lân 50 kg.

Sau khi trồng khoảng 2 tuần, nên bón bổ sung khoảng 2 kg Urê. Bón phân bằng cách hòa loãng phân vào trong nước rồi tưới bằng bình sen trên mặt luống rau, sau khi tưới phân phải tưới lại một lần bằng nước lã để rửa sạch phân bám dính trên lá rau.

d. Luống trồng

Lên luống nổi, chiều dài luống tùy theo kích thước vườn.

+ Chiều rộng: 1-1,2m.

+ Chiều cao mặt luống: 12-20cm.

+ Các luống cách nhau 0,3-0,4m. Có hệ thống thoát nước để có thể thoát nước tốt mỗi khi có mưa to và kéo dài.

e. Cách trồng

Dùng bay tạo hố trồng (giâm thành cây rồi trồng) hoặc dùng que nhọn chọc lỗ cắm hom vào luống. Trồng thẳng hàng ngang, dọc đảm bảo khoảng cách giữa các cây từ 15-25cm. Trồng xong lên đất, tưới đẫm nước cho chặt gốc. Ở những nơi có điều kiện thì có thể trồng thưa hơn (40x40cm) và làm giàn thấp như đối với cà chua sẽ tận dụng được không gian nhiều hơn. Ngoài ra, có thể áp dụng phương pháp thủy canh.

f. Chăm sóc

Thường xuyên tưới nước giữ ẩm cho đất, đặc biệt vào mùa nắng hạn. Kết hợp nhổ cỏ dại và phòng trừ sâu xám, sâu khoang và ốc sên ăn lá và chồi non.

g. Thu hoạch

Sau trồng 45 ngày, chồi non có chiều dài từ 20-30cm thì có thể thu hoạch vụ đầu. Dùng dao sắt cắt phần thân chồi lá non. Sau thu hoạch có thể bón thúc bằng nước phân chuồng hoai để bổ sung dinh dưỡng và kích thích rau đâm nhiều chồi mới cho các vụ tiếp theo. Nên thay thế và trồng mới hàng năm để nâng cao sản lượng rau.